

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Iacobi Philippi Tomasini Sancti Georgij ab Alga Venetiarum Canonici Secularis De Donariis ac Tabellis Votivis Liber Singularis

Tomasini, Giacomo Filippo

Vtini, 1639

XXXV. Vota Diis Manibus oblata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13253

naturalis quum nihil nisi squalor & tristitia , magni Aristotelis sententia verè morbus est, qui inevitabile mortalibus exitium accelerat . Nec alia de causa factum puto, quod senes Votorum adeò parci fuerint , ut fermè nulla vel certè rarissima eorum indicia , quàm quòd inter spem metumq; hærentes dubij de oblectamentis vitæ puerorum modo in diem fuerint solliciti, puta quibus factò per exequias silicernio extremum illud VALE æquis auribus hauriendum erat : unde nobis etiam stilius hic arctior indulgendus . Eos tamen grauioris morbi viâ præsentientes Lunæ lectum, & Cubiculi tegumenta vouisse auctor est Isidorus Scholasticus Cap. 3. Epigr. 1.

Templa , quæ Senectuti tamquam præcipuo Numini, apud Gades dicata memorat Arrianus de Gestis Alexandri , suis forsitan etiam donis auxerunt .

CAPVT XXXV.

Vota Dijs Manibus oblata.

NVlla gens adeo fera vixit aut barbara , cui iucundissimo cæli aspectu natura non indidit obscurum saltem immortalitatis sensum . Vt enim piè Seneca Epist. 103. *Iuuabat de immortalitate animorum querere , imò credere .*

Proinde sublato è viuus homine superstites amici nihil solemnus habebant, quàm Manes Votis persequi, ut defuncti Inferos sibi Deos pacatiores inuenirent . Etsi enim, Nonio teste, Dei Manes boni & prosperi veteribus habiti , quòd melior mors sapientioribus, quàm vita probetur; sintque, ut Apuleius de Socratis Dæmone censet , animæ melioris meriti, quæ in corpore nostro Genij dicuntur : quum tamen apud eos communi sententia receptum esset locum sub terris pœnarum reperiri , varijs nominibus sæua hæc Numina placare nitebantur . Quibus Mortam Lacedæmones, & Hispani ; alij Parcas, quod minimè parcentes , & Fata , Deasq; fatales addebant . Ita Nemausi :

P A R C I S

V A L E R I V S . H Y B R

V . S . L . M

Et Valentiae Hispanorum:

F A T I S

Q . F A B I V S

N Y S V S

E X I M V O T O

Accessit his Funus, exsequia, Dea Libitina, Nænia, Orcus, Pluto, Sumanus; ceteraq; Deorum ac Dearum turba, quam Rom. Suadae princeps Tullius Lib. 111. de Natura Deorum longa serie enumerat. Porrò quum soluta animo corpora non minus, quam animæ ipsorum tutelæ subesse crederentur, præter Votorum solemnia Manes lustrabant, maximèq; istorum quibus sacra fuerant interdicta, quiq; inferorum cruciatibus deuoti. Quemadmodum verò Dijs Superis sacra facturi corporis ablutione purgabantur, ita cum Inferis litandum esset, satis actum videbatur, si aspersio sola contingeret. Inde apud Virg. mirandi operis Lib. 2. sic ad patrem Aeneas:

Tu genitor cape sacra manu, patriosq; penates

Me bello è tanto digressum, & cade recenti

Attrectare nefas, donec me flumine vino

Abluero.

De eodem Proserpinæ apud Inferos ramum consecraturò sic Poeta Æn. VI.

Occupat Aeneas aditum, corpusq; recenti

Spargit aqua, ramumq; aduerso in limine figit.

Ritum hunc prosequitur doctissimus Poeta:

————— stant Manibus ara

Cæruleis mastæ vittis atraq; cupressu.

Epulæ etiam ad tumulos institutæ vetustissima consuetudine. Qualia in Phegorij sacris erant sacrificia, quorum meminit Moses, & Psalmo 105. Propheta Regius, dum ait: *Comederunt sacrificia mortuorum.* Victimæ Dijs Manibus seu Ioui Stygio

ma-

maſſe nouendialibus ferijs iuſta facientes tradit Cl. Selde-
nius operis eruditiffimi de Dijs Syris Syntag. 1. Cap. 5. Quod
ſub occaſum Solis factum notat Apollonij Interpres. Eaq;
ſacrificia vino conſperſa reperio. Ita Suetonij fide Tib. Clau-
dius Parentibus inferias publicas curauit: Caligula etiam ma-
tri ſatriq; Inferias annua religione inſtituit. Huic ſolemnita-
ti dicatum fuiſſe tempus hibernum colligo ex Macrobo. in Som-
ſcip. Lib. 1. c. 12. *quia in Leone ſunt rudimenta naſcendi, & quadam
humane nature tyrocinia: Aquarius autem aduerſus Leoni eſt, & ille oriente
mox occidit: ideo cum Sol Aquarium tenet, Manibus parentatur, ut pote in
ſigno, quod humane vite contrarium vel aduerſum feratur.* Annua v. pa-
rentalia facibus honeſtata meminit in Auguſto Tranquillus.
Quin etiam oſcula urnis impreſſa oſtendit Clariff. Barthius
Aduerſ. Lib. 41. Cap. 3. Extremum hoc officium eleganter
ſub perſona Euryali tetigit Maro diuini operis IX.

*Sit qui me raptum pugna, pretio ve redemptum,
Mandet humo ſolita, aut ſi qua id fortuna vetabit,
Abſenti ferat inferias, decoretq; ſepulcro.*

DONARIUM Manium Cap. 23. attulimus, nec alieno labore
noſtrum hunc fundum ampliare animus eſt, ubi numeroſa Epi-
taphiorum ſeges ab eruditis congeſta curioſis ſatisfecerit:
in quorum fronte nihil frequentius quam illud D. M. aut ex-
plicitè DIS. MANIBVS. Quem titulum quandoq; omiſſum
ſuadet locelli marmorei prima facies, qui inter varias ſpectatæ
magnitudinis arcas marmoreas effoſſus Patavij, dum religioſis
ad S. Stephanum Virginibus Templum ex fundamento ſtrue-
retur: quo loco reſpoſitos fuiſſe olim demortuorum cineres
teſtantur frequentiores urnæ in vicinia effoſſæ, quibus ſuam
ædium aream in rei memoriam exornauit Vir ampliffimus
Io: Dominicus Sala nobiliſſimæ gentis ſuæ atque imprimis
Gymnaſij noſtri decus. Monumentum illud in Cœnobij hor-
tis parieti inſertum ſpectatur. cuius mihi titulum dedit gene-
ris ſplendore atque inſigni rerum uſu animiq; in omnes pro-
bitate inter noſtros Patavinos conſpicuus atque ad publica

Bb

natus

natus Vifatus de Vrfatis Eques, sacri loci Protector

MIV PVBFCIVS
FESTVS. D. D.

Id monuisse operæ est, quod hisce sacris etiam interuenit supplicatio: quam refert veteris saxi fragmentum non ita dudum ad radices montis Vendæ inter Euganeos altissimi repertum, ubi nunc Castri Noui pagus olim incolis frequens, in quo apud Illustrissimum, & Reuerendissimum Petrum Contarenum S. Zenonis Abbatem hæc legebantur:

P. O. R. G. L. I. A. N. O.

P. O. T. A. V. G. V. R.

M. A. R. I. T. O. S. A. N. C. T. I. S.

A. V. L. A. P. L. A. C. I. D. I. A.

V. X. O. R. P. I. E. N. T. I. S. S. I.

E. T. S. O. L. E. M. N. I. T. E.

S. V. P. P. L. I. C. A. V. I. T.

V. I. X. A. N. L. I. I. M. V. D.

C. A. P. V. T. X. X. V. I.

Seruorum, & Ancillarum VOTA.

SERuos in censum venisse eorum, qui sese Votis obstrinxerunt, dubitari meritò posset, nisi veteres hic nobis scriptores præluxissent. Quamuis enim subiectus tristi seruitio animus nihil liberaliter agere, aut liberè cogitare valeat: plurimos tamen ex ijs, qui ne in sua quidem erant potestate, sua Dijs, quantumvis vilia, obrulisse dona, ex ijs luce clarius est, quæ de Villicis ceterisque infimæ fortis hominibus ad nostrum institutum protulimus. De Libertis res planior est, quàm ut quicquam anxie probemus: eorumque vota loquuntur